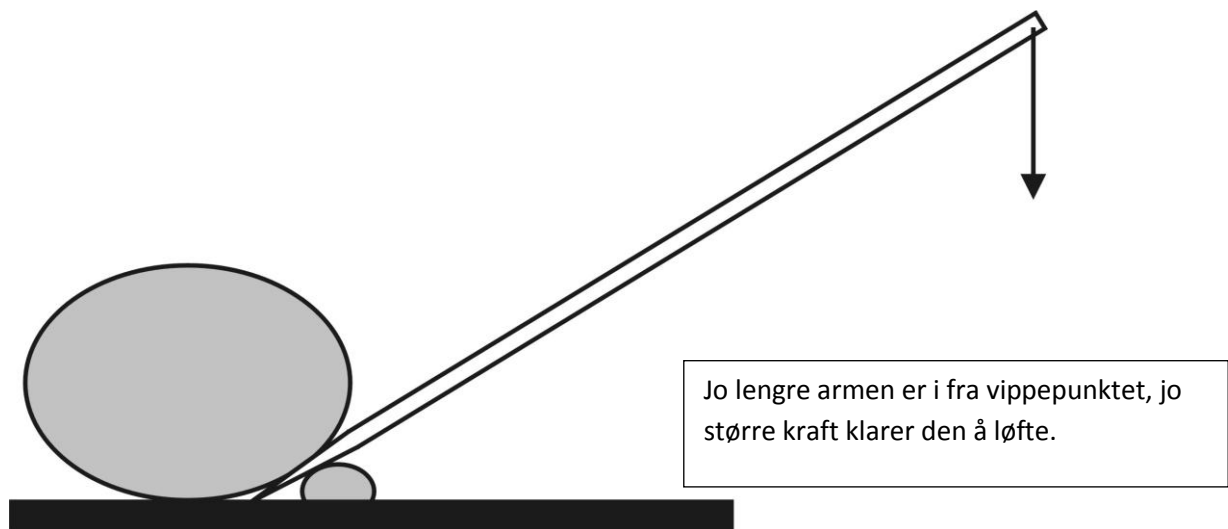

Fakta Vektstang

Ei **vektstang** er en slags forlenget arm som vi bruker for å oppnå større kraft på en gjenstand, eller som kan hjelpe oss hvis vi skal bevege noe tungt. Som for eksempel å vippe opp en tung stein fra jorda eller flytte et avsagd tre for å få det til å falle.

Vi har både **enarmede og toarmede vektstenger**. Hvis to krefter virker på samme side av det faste punktet, er vektstangen enarmet, f.eks. en nøtteknekker eller en trillebår. Virker kreftene på hver sin side av punktet, er vektstangen toarmet - noe en saks er et godt eksempel på. Andre eksempler på bruk av vektstangprinsippet er spett, dørhandtak, klype og dumpehuske.

[www.nrk.no/teknologi_og_design/5 - 7 trinn/leker/vektstang](http://www.nrk.no/teknologi_og_design/5_-_7_trinn/leker/vektstang)

Da treet var sagt over, falt det ikke ned. Treet la seg mot de andre trærne og ble stående på stubben. Tyngdekraften gjorde at det ble umulig å flytte treet bort fra stubben med bare hendene. Da måtte vi ta i bruk vektstangprinsippet. En kort stokk ble lagt på bakken foran treet og stubben, en lang stokk ble lagt på tvers over den korte stokken og kilt inn mellom det avsagde treet og stubben. Det ble en kort vektstang fra stokken som lå på bakken og bort til treet og en lang vektstang fra stokken på bakken og bort til der eleven presset ned vektstanga. Dette gjorde at eleven sine krefter ble mangedoblet, og vips klarte han å løfte treet fra stubben såpass at det gikk an å dytte treet ned fra stubben. Da var det bare å dra treet videre bortover bakken til det falt ned.